

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında” 2022-ci il noyabrın 4-də Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 dekabr 2022-ci il
752-VIQ

(Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetindən 6 iyun 2023-cü il tarixli 1-5/1-9271/2023 nömrəli dərkənarla daxil olan Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin məktubuna əsasən 16 may 2023-cü il tarixində qüvvəyə minmişdir)

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında

SAZIŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti (bundan sonra “Tərəflər” adlandırılacaqlar), iki ölkə arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, bitki və bitkiçilik məhsullarının qarşılıqlı ticarət və mübadiləsinin asanlaşdırılmasını təmin etmək üçün, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1
Məqsəd

Tərəflər iki dövlət arasında ticarət əlaqələrinin inkişafı və ticarət razılaşmalarının icrası zamanı Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin yayılmasının qarşısını almaq üçün əməkdaşlıq etməklə, bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsini və fasiləsizliyini, Tərəflərin dövlətləri tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin icrasını və əlaqələndirilməsini təmin edirlər.

Maddə 2
Səlahiyyətli qurumlar

Bu Sazişin müddələrinin həyata keçirilməsi üçün Tərəflərin səlahiyyətli qurumları aşağıdakılardır:
Azərbaycan Respublikası Hökuməti tərəfindən - Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi;
Türkiyə Respublikası Hökuməti tərəfindən - Kənd Təsərrüfatı və Meşəçilik Nazirliyi.
Səlahiyyətli qurumlarda dəyişiklik olduğu təqdirdə, Tərəflər bir-birini diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə məlumatlandırırlar.

Maddə 3
Anlayışlar

Bu Sazişdə istifadə edilən terminlər aşağıdakı mənaları daşıyır:
“**bitkilər**” - toxumlar və genetik material da daxil olmaqla, canlı bitkilər və onların hissələri;
“**bitkiçilik məhsulları**” - dən də daxil olmaqla, emal olunmamış bitki mənşəli materiallar, habelə öz təbiətinə və ya emal üsuluna görə zərərli orqanizmlərin məskunlaşması və yayılması riskini yarada bilən ilkin emal olunmuş bitki mənşəli məhsullar;
“**zərərli orqanizm**” - bitki və bitkiçilik məhsullarına zərər vuran bitkilərin, heyvanların və ya xəstəlik törədən mikroorqanizmlərin hər hansı növü, növün dəyişmiş forması, yaxud bioloji tipi;
“**karantin tətbiq edilən zərərli orqanizm**” - ərazidə hələlik mövcud olmayan və yaxud mövcud olaraq məhdud dairədə yayılmış və rəsmi mübarizə obyektinə çevrilmiş, ətraf mühitə, ərazinin iqtisadiyyatına və əhəlinin sağlamlığına potensial təhlükə yaradan zərərli orqanizm;
“**karantin nəzarətində olan material**” - zərərli orqanizmlərin məskunlaşmasına (gizlənməsinə) və yayılmasına şərait yaradan, xüsusilə beynəlxalq yükdaşımlar zamanı fitosanitar tədbirlərin aparılmasını tələb edən bitki və bitkiçilik məhsulları, onların saxlanma yeri, qablaşdırma materialı, nəqliyyat vasitələri, torpaq və hər hansı digər orqanizm, obyekt, yük;
“**fitosanitar (təkrar ixrac fitosanitar) sertifikatı**” - bitki və bitkiçilik məhsullarının fitosanitar vəziyyəti barədə “Bitki mühafizəsi haqqında” Beynəlxalq Konvensiyaya uyğun olaraq nümunəvi forma əsasında hazırlanmış və təsdiq olunmuş rəsmi sənəd.

Maddə 4
Əhatə dairəsi

Bu Sazişin müddəaları bütün, o cümlədən hədiyyə və ya elmi məqsədlər üçün daxil olan, həmçinin diplomatik, konsulluq və digər nümayəndəliklər üçün nəzərdə tutulmuş karantin nəzarətində olan materiallara şamil edilir.

Maddə 5
Fitosanitar sertifikatlar

İdxal edilən karantin nəzarətində olan materialların hər göndərilən partiyası ixrac edən ölkənin müvafiq səlahiyyətli qurumu tərəfindən verilən fitosanitar və ya təkrar-ixrac fitosanitar sertifikatı ilə müşayiət olunmalıdır.

Fitosanitar və ya təkrar-ixrac fitosanitar sertifikatların nümunələri Tərəflərin səlahiyyətli qurumları tərəfindən mübadilə edilir.

Tərəflərin səlahiyyətli qurumları öz dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq karantin nəzarətində olan materialların hər bir göndərilən partiyasının fitosanitar vəziyyətinə dair əlavə şərtlər irəli sürmək (zərərsizləşdirmək, yenidən qablaşdırma, yuyulma, germetiklik və s.) hüququna malikdir.

Tərəflər fitosanitar sertifikatların nümunələrinin ekvivalentlik prinsipinə uyğun olaraq qarşılıqlı mübadiləsini, tanınmasını və onlarda baş verən dəyişikliklər barədə məlumat verilməsini təmin edəcəklər.

Maddə 6
Əməkdaşlıq sahələri

Tərəflər bitki mühafizəsi və karantini sahəsində səmərəli əməkdaşlığı təmin etmək məqsədilə öz dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq aşağıdakı sahələrdə əməkdaşlıq edəcəklər:

a) karantin nəzarətində olan materialların idxalı, ixracı, təkrar ixracı və tranziti zamanı qarşı Tərəfin dövlətinin ərazisinə karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin daxil olmasının qarşısını almaq üçün zəruri tədbirlərin görülməsi,

b) Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində bitki mühafizəsi və karantini tədbirlərini tənzimləyən qanunvericilik aktlarının mübadiləsi,

c) Tərəflərin dövlətlərinin ərazilərində karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin və onların yayılmasının qeydə alınması barədə məlumat mübadiləsinin aparılması,

d) bitki mühafizəsi və karantini sahəsində elmi tədqiqatlar barədə məlumat mübadiləsinin aparılması,

e) karantin nəzarətində olan materialların istehsal, tədarük və saxlanma yerlərində fitosanitar yoxlamaların aparılması,

f) bitki mühafizəsi və karantini sahəsində elmi innovasiyalar və müvafiq təcrübə mübadiləsinin təşviqi məqsədilə mütəxəssislərin qarşılıqlı səfərlərinin həyata keçirilməsi,

g) bitki mühafizəsi və karantini üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi, karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin qeydə alınması, yerlərinin müəyyən olunması, lokallaşdırılması və məhv edilməsi üzrə qarşılıqlı elmi, texniki və digər yardımlar göstərilməsi,

h) fitosanitar və ya təkrar-ixrac fitosanitar sertifikatı və ya sertifikata daxil edilmiş məlumatlar barədə şübhəli hallar yarandıqda, digər Tərəfin rəsmi sorğusu əsasında, sertifikatı verən müvafiq səlahiyyətli qurum tərəfindən əlavə və ya dəqiqləşdirilmiş məlumatın təqdim edilməsinin təmin edilməsi,

i) qarşılıqlı razılaşdırılmış karantin nəzarətində olan materialların və karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərin siyahılarının mübadilə edilməsi,

j) Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə əsasən fitosanitar nəzarətində olan məhsulların idxalı və ixracı ilə bağlı qadağalar və məhdudiyətlər barədə əvvəlcədən məlumat mübadiləsinin aparılması.

Maddə 7
Karantin nəzarətində olan materialların daşınması

Karantin nəzarətində olan materialların daşınması zamanı qablaşdırma materialı plastik, parça, kağız, ağac yonqarı və ya ağac kəpəyi kimi materialdan ibarət olduğu hallarda, Tərəflər qablaşdırma materialının zərərli orqanizmlərdən və torpaqdan təmizlənməsini təmin edirlər.

Quru ot, küləş, püfə, yarpaq və oxşar bitki mənşəli materiallar Tərəflərin əvvəlcədən razılığı olmadan istifadə edilə bilməz.

Karantin nəzarətində olan materialların daşınması üçün istifadə olunan nəqliyyat vasitəsi müvafiq Tərəf tərəfindən təmizlənməli və ehtiyac olduqda zərərsizləşdirilməlidir.

Karantin nəzarətində olan materialların tranziti tranzit üçün istifadə olunan Tərəf dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun həyata keçirilir.

Maddə 8
Karantin nəzarətində olan materialların ixracı, idxalı və tranziti

Karantin nəzarətində olan materialların ixracı, idxalı və tranziti Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş dövlət sərhəd-buraxılış məntəqələri vasitəsilə həyata keçirilir.

Karantin nəzarətində olan materialların idxalı və ixracı zamanı Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq onların yoxlanılması üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilir.

Tərəflər karantin nəzarətində olan materialların idxalı, ixracı və tranziti zamanı özlərinin dövlətlərinin milli

qanunvericiliyinə uyğun olaraq qəbul edilmiş fitosanitar qaydalara riayət etməyə cavabdehdirlər.

Maddə 9 Xərclər

Karantin nəzarətində olan materialların yoxlanılması və sənədləşdirilməsi xərcləri, idxal edən Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, malın sahibi tərəfindən ödənilir.

Maddə 10 Nəzarət tədbirləri

Fitosanitar nəzarəti zamanı karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar edildiyi təqdirdə, idxalçı Tərəf yoluxmanı aradan qaldırmaq, yoluxmuş malları zərərsizləşdirmək və ya ixrac edən Tərəfə geri qaytarmaq üçün tədbirlər həyata keçirmək hüququna malikdir. Bununla yanaşı, idxal edən Tərəf görülmüş tədbirlər və səbəbləri barədə digər Tərəfə məlumat verməlidir.

Karantin nəzarətində olan materiallar fitosanitar və ya təkrar ixrac fitosanitar sertifikatlarla müşayiət olunmadığı təqdirdə geri qaytarılmalıdır. Yüklərin geri qaytarılması mümkün olmadıqda onlar səlahiyyətli qurumların qərarı əsasında Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə, milli və beynəlxalq fitosanitar standartlara uyğun olaraq zərərsizləşdirilir, emal edilir və ya məhv edilir.

İstənilən halda, Tərəflər Fitosanitar Tədbirlər üzrə Beynəlxalq Standartlara münasibətdə mövcud uyğunsuzluqlar barədə xəbərdarlıq göndərməlidirlər.

Maddə 11 İşçi görüşlər

Tərəflər bu Sazişin müddələrinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar zərurət yarandıqda iki ildə bir dəfədən az olmamaqla Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində, eləcə də onlayn rəqəmsal platformadan istifadə edərək virtual formatda işçi görüşlər təşkil edə bilərlər.

Görüşlərin yeri, tarixi və gündəliyi Tərəflərin səlahiyyətli qurumları tərəfindən müəyyən edilir.

Görüşlərin təşkilatı xərcləri qəbul edən Tərəfin səlahiyyətli qurumları tərəfindən ödənilir. Hər bir Tərəf özünün nəqliyyat və gündəlik xərclərini ödəyir.

Maddə 12 Fikir ayrılıqlarının həlli

Bu Sazişin müddələrinin təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı hər hansı fikir ayrılığı Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr vasitəsilə, dostcasına həll edilir.

Maddə 13 Digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklər

Bu Sazişin müddəaları Tərəflərin dövlətlərinin tərəf olduğu digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 14 Dəyişikliklər

Bu Sazişə Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı əsasında dəyişikliklər edilə bilər. Belə dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsi olan və onun 15-ci maddəsinin müddələrinə uyğun olaraq qüvvəyə minən ayrıca protokollar formasında rəsmiləşdirilir.

Maddə 15 Qüvvəyəminmə, müddət və ləğvetmə

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflərin bir-birilərinə göndərdikləri sonuncu yazılı bildirişinin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə qüvvədə qalır. Tərəflərdən biri istənilən vaxt digər Tərəfə bu Sazişin ləğv edilməsi niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı olaraq məlumat verə bilər. Ləğvetmə belə bildirişin alınmasından 6 (altı) ay sonra qüvvəyə minir.

Bu Sazişin ləğv edilməsi, Tərəflər arasında başqa cür razılaşdırılmadığı təqdirdə, bu Sazişə əsasən başlanılmış layihələrin və proqramların həyata keçirilməsinə onlar tamamlanana qədər təsir göstərmir.

Bu Sazişin qüvvəyə minməsi ilə 30 iyun 2012-ci il tarixində Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" qüvvədən düşür.

Bu Saziş Bakı şəhərində 2022-ci il 4 noyabr tarixində, Azərbaycan və türk dillərində, hər iki mətn bərabər autentik olmaqla, 2 (iki) əsl nüsxədə imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından
(imza)